

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

HŚ.NS.530.14.2020.KK

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2021 r.

**Pani
Ewa Makosz
Dyrektor Biura Ochrony Środowiska
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.**

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na pismo z dnia 19 marca 2021 r. znak IOS1.414.1.2021.PCh.5 w sprawie zaopiniowania na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹ zaktualizowanego projektu dokumentu pn. „*PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. - zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku*” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowe opracowanie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przed aktualizacją, zostało zaopiniowane w odpowiedzi na pismo z dnia 18 września 2020 r. znak IOS1-0701-01.23/20 (pismo Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 9 października 2020 znak HŚ.NS.530.14.2020.KK). Jednocześnie należy zauważyć, że aktualizacja ww. dokumentu nie wprowadza istotnych zmian w stosunku do poprzednio przedłożonej wersji.

Celem „*PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku*” jest określenie projektów inwestycyjnych przewidzianych do realizacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. W przedmiotowym dokumencie została przedstawiona lista projektów inwestycyjnych proponowanych do realizacji wraz ze wskazaniem priorytetów rozwoju sieci kolejowej zdefiniowanych w oparciu o kierunki

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 247

rozwoju określone w najważniejszych dokumentach strategicznych dla transportu kolejowego w zakresie budowy, modernizacji i odnowienia infrastruktury kolejowej. Zadania zawarte w ww. dokumencie są zróżnicowane ze względu na potrzeby techniczno-eksploatacyjne dla całej sieci kolejowej:

- odznaczające się kompleksowym podejściem do infrastruktury liniowej, obejmujące robotami całe ciągi komunikacyjne,
- dotyczące robót w poszczególnych branżach na odcinkach infrastruktury liniowej,
- multilokalizacyjne - dotyczące wielu lokalizacji na sieci o podobnej charakterystyce, których efekty wpływają na poprawę efektywności i bezpieczeństwa całej sieci,
- punktowe - mające na celu eliminację „wąskich gardeł” utrudniających prowadzenie ruchu pociągów (przebudowa miejsc limitujących parametry szlaków kolejowych).

Ponadto prace objęte opracowaniem dotyczą w znacznej mierze już istniejących odcinków linii kolejowych. Dokument uwzględnia również projekty inwestycyjne, w których zakresie przewidziana jest budowa podstawy trakcyjnych oraz linii zasilających podstawę trakcyjną, wymienione przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury elektroenergetycznej stanowią element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt pn. „PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku” zawiera 382 przedsięwzięcia na bardzo różnym etapie procesu inwestycyjnego, przewidujące przebudowę i rozbudowę istniejących linii kolejowych, jak również budowę elementów infrastruktury kolejowej. Propozycje projektów zawartych w przedmiotowym dokumencie zostały podzielone na 4 grupy w związku ze zróżnicowaną charakterystyką tych przedsięwzięć:

- projekty ponadregionalne – projekty, które z uwagi na zakres działań proponowane są do realizacji w ramach ogólnokrajowych programów,
- projekty związane ze szprychami CPK – projekty, których zakres i realizacja związana jest z koncepcją budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego,
- projekty multilokalizacyjne – projekty, których celem jest horyzontalne podejście do problemów występujących na polskiej sieci kolejowej, z uwagi na to projekty te będą miały charakter zbiorczych inwestycji w wielu punktach i odcinkach na całej sieci kolejowej w Polsce,
- projekty regionalne – projekty, które z uwagi na zakres działań proponowane są do realizacji w ramach programów regionalnych.

Poszczególnym propozycjom przyporządkowano kategorię interwencji budowlanej w zależności od dominującego charakteru prac lub najbardziej oddziałujących prac w ramach tego zadania:

- budowa - budowa nowych linii kolejowych / odcinków linii kolejowych lub innych elementów infrastruktury w nowym lub historycznym śladzie,
- rozbudowa - inwestycje na istniejących liniach kolejowych związane z zajęciem dodatkowego terenu, np. w wyniku budowy dodatkowego toru, prostowania łuku itp.,
- przebudowa - inwestycje na istniejących liniach kolejowych bez potrzeby zajęcia na stałe dodatkowego terenu, a polegające na podniesieniu parametrów eksploatacyjnych.

Należy zaznaczyć, że załączona prognoza oddziaływania na środowisko zawiera szereg wskazań mających na celu przeciwdziałanie potencjalnym negatywnym oddziaływaniom, wynikającym z ustaleń opracowania „PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku” na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym ludzi. Zgodnie z ustaleniami prognozy oddziaływania na środowisko, każda z objętych ww. planem inwestycja została, bądź zostanie poddana weryfikacji pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na odpowiednim etapie przygotowania projektu. To na tym etapie będą mogły być oceniane faktyczne oddziaływania, a co za tym idzie – projektowane szczegółowe rozwiązania minimalizujące. Informacje zawarte w przedmiotowym dokumencie, nie dają podstaw do wnioskowania o faktycznych oddziaływaniach poszczególnych przedsięwzięć na komponenty środowiska, co winno być przedmiotem analiz na etapie przygotowania poszczególnych przedsięwzięć, w tym - w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Jednocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z prognozą oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu realizacja zapisów planu będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi. Będzie to związane z poprawą stanu infrastruktury kolejowej (wraz z infrastrukturą towarzyszącą), która zmniejszy ryzyko narażenia zdrowia zarówno użytkowników kolei, jak i społeczeństwa korzystającego z innych środków transportu poprzez poprawę stanu bezpieczeństwa na liniach kolejowych. Poprawa jakości infrastruktury kolejowej korzystnie wpłynie również na stan warunków środowiskowych wpływających na zdrowie ludności. Elektryfikacja linii kolejowych oraz poprawa płynności ruchu kolejowego bezpośrednio przełożą się na mniejsze emisje zanieczyszczeń do powietrza i zmniejszenie

hałasu, a poprawa komfortu podróżowania dodatkowo wpłynie na wzrost konkurencyjności transportu kolejowego. W powiązaniu z redukcją hałasu wynikającą z poprawy stanu technicznego linii kolejowych, poprawa stanu komponentów środowiska takich jak powietrze oraz klimat akustyczny, korzystnie wpłynie na stan zdrowia ludności w zakresie schorzeń powiązanych z czynnikami środowiskowymi.

W ocenie Głównego Inspektora Sanitarnego przedłożona prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. - *zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku*” odnosi się do wszystkich wskazanych w piśmie z dnia 31 marca 2020 r. znak HŚ.NS.530.14.2020² komponentów, w szczególności w aspekcie:

- narażenia na hałas, wibracje i zanieczyszczenia powietrza,
- zagrożeń dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć,
- zagrożeń dla wód podziemnych, w szczególności Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (należy uwzględnić nakazy, zakazy i ograniczenia związane z ochroną zasobów wody),
- zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza na terenach zabudowy mieszkaniowej/siedlisk ludzkich, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (jednostki oświatowe) oraz terenach rekreacyjnowypoczynkowych,
- zapewnienia odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego.

Należy również zaznaczyć, że w załączonej prognozie oddziaływania na środowisko zawarto informacje o wskazaniach mających na celu przeciwdziałanie potencjalnym negatywnym oddziaływaniom, wynikającym z ustaleń opracowania „PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. – *zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku*” na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym ludzi. Do tego typu działań zaliczono m.in.:

- przeprowadzenie, w trakcie planowania nowych odcinków linii kolejowych, transparentnego procesu konsultacji z lokalnymi społecznościami, zapewniającego możliwość ich realnego wpływu na wybór optymalnego wariantu realizacji inwestycji,

² Pismo GIS w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedłożonego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. projektu dokumentu

- uwzględnienie w procesie projektowania przebiegu linii czynników takich jak strefy ochronne ujęć wód, zbiorniki wód podziemnych, oceny stanu elementów hydromorfologicznych cieków, w obrębie których budowane będą przeprawy,
- wykorzystanie do umacniania brzegów koryt cieków/rowów materiałów naturalnych,
- właściwa organizacja placu i zaplecza budowy oraz prowadzenie prac ziemnych za pomocą sprawnego sprzętu, wykluczające uwolnienie zanieczyszczeń do wód,
- w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczenia standardów akustycznych w obrębie chronionej zabudowy, stosowanie w pierwszej kolejności aktywnych środków technicznych minimalizujących hałas u źródła, tj. w obrębie samej linii kolejowej, takie jak: absorbery (amortyzatory) przyszynowe oraz smarownice (modyfikatory tarcia), w szczególności na łukach.; stosowanie ekranów akustycznych w ostateczności, w sytuacji gdy sama modernizacja nawierzchni linii kolejowej i środki minimalizujące hałas u źródła mogą okazać się nieskuteczne.

Mając powyższe na uwadze uprzejmie informuję, że nie wnoszę uwag do przedłożonych dokumentów.

Z poważaniem

Główny Inspektor Sanitarny
wz. Krzysztof Saczka
Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

/dokument podpisany elektronicznie/